

Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määruse nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord” muutmise” eelnõu seletuskiri

I. Sissejuhatus

1. Sisukokkuvõte

Eelnõuga suurendatakse kooliõpetajate tööjõukulude ja üle antud endiste riigiteede toetuste määrasid ning lükatakse aasta võrra edasi lastehoiu käivate laste arvesse võtmist lastehoiu ja lasteaia õpetajate tööjõukulude toetuse jaotamisel.

2. Eelnõu ettevalmistaja

Määruse eelnõu koostas Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi (edaspidi *ReM*) kohalike omavalitsuste osakonna nõunik Andrus Jõgi (5885 1311, andrus.jogi@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi tegi eelnõule sama osakonna kohalike omavalitsuste nõunik Eliko Saks (502 5936, eliko.saks@agri.ee).

3. Märkused

Eelnõu on kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseaduse ja teiste valdkonda reguleerivate õigusaktidega. Eelnõu ettevalmistamisel ei ole aluseks võetud teiste riikide õigusakte.

II. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu § 1 punktiga 1 suurendatakse kooliõpetajate tööjõukulude toetuse määra 2338 eurolt 2572 eurole. Riigieelarves on arvestatud üldhariduskooli õpetaja arvestusliku brutokuupalga kasvuga 2184 eurolt 2403 eurole (+10%), sh õpetaja töötasu alammäära kasv 1820 eurolt 1970 euronile (+8%).

Üldhariduskoolide pidamiseks antava riigieelarvelise sihtotstarbelise toetusega eraldatakse linnadele ja valdadele iga arvestusliku ametikoha kohta õpetajate tööjõukuludeks toetus, mis on 2026. aastal 22% kõrgem eelnevalt arvestatud alammäärast (aastatel 2024–2025 anti toetust alammäärast 20% rohkem). Toetust arvestatakse õpilase kohta ning see suureneb 2338 eurolt 2572 eurole (+10%).

Toetus munitsipaalkoolide õpetajate tööjõukuludeks kasvab 414 mln eurolt 456 mln eurole (+10%). Toetussumma kasvu mõjutab lisaks pearahale õpilaste arvu muutus õppeliigiti ja kokku. Munitsipaalkooli õpilaste koguarv on vähenenud aastaga 1%. Munitsipaal üldhariduskoolide pidamiseks antav riigieelarveline toetus suureneb kokku 497 mln eurolt 543 mln eurole (+9%).

Eelnõu § 1 punktiga 2 tehakse tehniline muudatus. Määruse tekstist jäetakse välja rahvastikuregistritoimingute nimetused, mille eest hüvitist makstakse, kuna vastavad

toimingud ja nende kulu hüvitamise suurus määratakse vastava aasta riigieelarve seaduses ega vaja täiendavat esitamist määruses.

Eelnõu § 1 punktiga 3 jäetakse välja säte rahvastikutoimingute hüvitise jäägi jaotamiseks, kuna praktikas jääkide jaotamist ei toimu. Kui tulevikus tekib vajadus hüvitise jäägi jaotamiseks, saab määrust muuta ning sätestada jaotustingimused lähtudes konkreetsest vajadusest.

Eelnõu § 1 punktiga 4 suurendatakse üle antud endiste riigiteede toetusmäärasid. Mahu suurendamine on seotud käibemaksu tõusuga.

Eelnõu § 1 punktiga 5 lisatakse rakendussäte, mille kohaselt lükatakse aasta võrra edasi lastehoius käivate laste arvuga arvestamine lasteaia ja lastehoiu õpetajate tööjõukulude toetuse jaotamisel. Lastehoius käivate laste andmed ei ole toetuse jaotamiseks veel EHIS-sse kantud. Lastehoidudes käivate laste andmed tuleb esitada EHIS-esse hiljemalt 31. augustiks 2026. a. Seega jääb jaotusvalem samaks nagu varasematel aastatel, st toetuse jaotamisel võetakse 2026. aastal arvesse munitsipaal- ja eralasteaedades käivate laste arv.

Eelnõu § 1 punktiga 6 kehtestatakse toetusfondi määruse lisa 1 uues sõnastuses. Lisas 1 tehakse Jõhvi ja Toila valdade ühinemise tõttu muudatus Jõhvi valla koefitsiendis ning kaotatakse nimekirjast Toila vald. Uue valla kaalutud keskmine uus koefitsient on Haridus- ja Teadusministeeriumi arvestuste kohaselt 1,139.

III. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole vastuolus Euroopa Liidu õigusaktidega.

IV. Määruse mõjud

Määrade suurendamine võimaldab tõsta õpetaja tööjõukuludeks arvestatavat toetust õpilase kohta 2572 eurole kuus ning üle antud endiste riigiteede toetusmäära teedel 2200 eurole ja sildade eest antav toetus 19 eurole aastas. Muud muudatused ei too kaasa eelarvelisi mõjusid.

V. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulutused ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määrusega kinnitatakse toetusfondi vahendite jaotuspõhimõtted riigieelarve piires.

VI. Jõustumine

Eelnõu jõustub 2026. aasta 1. jaanuaril.

VII. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Kliimaministeeriumile, Rahandusministeeriumile, Siseministeeriumile ning Haridus- ja Teadusministeeriumile.

14.11.2025